

Največji slovenski dnevnik

v Zedinjenih državah

Velja za vse leto ... \$3.50

Za po! leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United StatesIssued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2676 CORTLANDT.

NO. 305. — ŠTEV. 305.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 30, 1918. — PONDELJEK, 30. DECEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Zanikanje italijanskih
zahtev glede Dalmacije

ZEMlja JE BILA VEDNO SLOVANSKA — TEDI R. F. HLAČA, VODJA JUGOSLAV INFORMATION BUREAU. — ZATIRANJE SMATRA ZA USODEPOLNO. — NAVAJA ZGODOVINO TER ZANIKUJE TRDITEV, DA JE AVSTRIJA POSPEŠEVALA SLOVANSKO PRISELJEVANJE V ZADNJIH LETIH.

(Članek pod zgorajšnjim naslovom je priobčilen v poroki "Times" na odličnem mestu iz česar je razvidno, da posveča ta najbolj upliven ameriški list največjo pozornost ravno našemu vprašanju. To je nov dokaz vstrajnega in neumornega dela Jugoslav Information Bureau, ki je vreden vsestranske materialne podpore od strani naših rojakov. Nihče si ne more predstavljati, koliko poti in prizadevanja je treba, predno se spravi tak članek, ki se tiče vprašanja življenjske važnosti za obstoj našega naroda, v tako upliven list kot je ravno newyorški "Times". Italijani v Ameriki, ki imajo milijone in milijone na razpolago, niso mogli pridobiti zase in za svoje imperijalistične zahteve velikih ameriških listov, kajti slednji so spoznali, da je pravica in resnica na naši strani in da je treba v prvi vrsti dati pravico jugoslovanskemu narodu, če hoče priti do resničnega in trajnega mira v Evropi. Iz vsega tega je razvidno, kako obširen je delokrog Jugoslav Information Bureau in kako upravičen je do vsestranske podpore. — Članek se glasi:)

Rainer F. Hlača, vodja Jugoslav Information Bureau, je nasprotoval večerj izjavam polkovnika Hugona Pizzarella, kojega nazore glede italijansko-jugoslovanskega vprašanja smo objavili v večerjanskem "Timesu".

Polkovnik Pizzarello, konstruiral narodopisno zgodovino Dalmacije tako, da jo smatra za italijansko. Alzaico-Lotarijsko — je rekel Mr. Hlača. On pravi, da je pripadala Dalmacija beneški republiki, da je Avstrija pospeševala umetno priseljevanje Slovanov in da je bil vsled tega na umeten način izpremenjen narodopisni značaj dežele, s čemu misli, da lahko Italija zahteva celo dalmatinsko obal.

Po mojem mnenju sta zgodovina in narodopisje praktični znanosti, ki temeljita na dejstvih, ne pa na zaveda šolarske sofistike v nameri, da se podpira v naprej zasnovane ideje.

Zgodovinska dejstva so naslednja:

Za časa preseljevanja narodov so stanovali Slovani po celi Dalmaciji in povsod, kjerkoli so se danes. Beneška republika je zavajala dalmatinska obrežna mesta leta 1420, ter ostane Dalmacije leta 1718, z izjemo Dubrovnika, ki je ostal neodvisna trgovaška republika celo po propadu Benetk. Dalmacija je bila takrat beneška kolonija, nalik Cipru ter le predmet mornariškega in trgovskega izrabljanja. Prebivalstvo je ostalo slovansko. To priznava celo beneški zgodovinar Pierre Alessandro Paravia. Dalmacija je bila zibelka hrvaške književnosti, ki je cvetela v petnajstem in šestnajstem stoletju. Avstrija je sledila Benetkam v vladu Dalmacije, a ni stala niti enkrat na čelo.

Polkovnik Pizzarello pravi, da je novejšo ljudsko glasovanje na Reki pokazalo, da se hoče celo prebivalstvo združiti z Italijo. Jaz hočem vprašati le na kak način se je vršilo to glasovanje, ko je bila polovica mestnega prebivalstva razkrojena ter se je nahajala administracija v italijanskih rokah. Ozemlje, v ozadju mesta mesta Reke je izključno hrvaško. Pristanišče je naravni izhod Jugoslovani na morje ter naravni izhod na morje za Čehoslovake, Madžare in Poljake.

Kar se tiče obdolžb glede umetnega priseljevanja, hočem reči, da ni bil vzrok priseljevanja umeten temveč ekonomski. Ljudje, živeli v bližini mest, so se selili v slednja iz industrijskih vzrokov ter je navzočnost pretežne večine Slovanov v teh mestih pripisovati edine ekonomskemu razvoju in nastatku teh mest.

Dalmacija je bila vedno slovanska. Ker je bil narod ob obali nekoli v stiku z Benetkami, se je posluževal italijanskega jezika ter pošiljal svoje sinove v Italijo. Narodna zavest ljudstva pa se je prebujala po francoski revoluciji. Med masami je narodnostna zavest spala, a je bila vedno žuželca med najbolj prosvetljenimi razredi.

V Dalmaciji je 35 odstotkov prebivalstva slovanskega. Italijansko govoreci, slišite le v obrežnih mestih. To dokazuje, da so Slovani prijazni Italiji. Nikoli bi se ne učili jezika, katerega bi ne ljubili. Zdi se nam Jugoslovani, da nam ni treba plačati kazni za to, ker smo ljubili italijansko umetnost in literaturo ter se učili italijanskega jezika in da kaditega ni treba izročiti našega ozemlja, ki je po pravični naši.

Liberalci v Italiji nasprotujejo ustvarjenju Jugoslovanske irredente. Številni italijanski zgodovinarji ter pisatelji, ki ljubijo resnico, so priznali, da ima Italija nikake pravice do Dalmacije. Italijanska umetnost in arhitektura sta edina dobra dediščina, ki je ostala v Dalmaciji iz časa beneške vladavine. Če hoče zahtevati Italija Dalmacijo iz tega vzroka, bi bila upravičena do polovice sveta.

Narodnostna in plemenita zavest kot jo razumemo danes, je razširjena po celotnem modernem svetu ter datira nazaj do časov francoske revolucije. Te narodne zavesti so deležna vsa plemena ter je pomenila prepoved zatiranih narodov prav kot je tudi vstvarila Združeno Italijo. Narodna zavest, katero so prej spoznavali le nekateri izbrani prosvetitelji, se je razširila med mase ter predstavlja selaj sijajen zgodovinski fenomen vsepovsod na poti k resnični demokraciji. Za Jugoslovane vključno tudi Dalmatince se je pojavila ta svetovni tok ter našel povdarka v njih želji po združenju.

Le malo ljudi v Dalmaciji, ki so povečini pripadali vladajoči oligarhiji zemljinskih lastnikov v nekaterih obrežnih mestih, se je iz prav posebnih vzrokov držalo vstran od naroda. Njih sinovi predstavljajo danes tri odstotke dalmatinskih Italijanov.

Poročila o energičnem zadušjenju jugoslovanskih demonstracij v ozemlju, zasedenem od Italije, predstavljajo usodopolne posledice londonske pogodbe, produkta stare imperijalistične diplomacije, ki je barantala z narodi, ter jih izročala iz ene suverenosti v drugo kot nemo živino. Doktrina predsednika Wilsona, ki je uvedla novo dobo v svetovni diplomaciji, pa je spravila v omalovaževanje londonsko pogodbo, potem katere zahteva Italija del dalmatinske obale.

Bodoče razmerje med Italijo in Jugoslavijo bo moralo temeljiti na zaupanju in prijateljstvu, ne pa na strateških mejah.

Italija in Jugoslavija morata braniti skupno Jadransko morje pred bodočimi napadi Nemčije. Jugoslovani bodo z veseljem odprli svoja srca italijanskemu jeziku, kulturi, trgovini in uplivu, a edino-

Predsednik v Carlisle

Predsednik Wilson je obiskal mesto, kjer je bila rojena njegova mati. — Wilson v Londonu.

Carlisle, Anglija, 29. decembra (Poročilo Ass. Press.) — Danes je prišel sem predsednik Wilson v spremstvu svoje soproge. To mesto je obiskal vsled tega, ker je bila tukaj rojena njegova mati. Prebivalstvo mu je pridelilo navdušen sprejem. Bil je tudi v hiši na Cavendish trgu, katero je bil dal zgraditi njegov stari oče. Popoldne se je prijazno pogovarjal z raznimi ljudmi, ki so poznali njegovo mater še kot deklico.

London, Anglija, 27. decembra. — Danes dopoldne se je vršila važna konferenca med predsednikom Wilsonom, angleškim min. pred. sednikom Lloyd Georgem in zunanjim ministrom A. L. Balfour.

Konferenca je bila v obrednici Wilsonovih prostorov v Buckingham palači ter je trajala tri ure. O konferenci se ne more ničesar izvedeti, toda gotovo je, da je predsednik imel priliko pokazati stališče Združenih držav v velikih vprašanjih na mirovni konferenci; slišal pa je tudi mnenje angleških državnikov.

Medtem ko se je vršila konferenca, se je pred palačo nabrala velika množica ljudi in zadržali so burni klici, ko se je prikazal predsednik Wilson, da se popelje v Downing St. k ministrskemu predsedniku na obed.

Pri min. predsedniku so se zbrali najodličnejši angleški državniiki.

Po obedu so se vršila zopet dolga posvetovanja glede političnih zadev. Da so posvetovanja zadovoljivo izpadla, se razvidi iz prijetljaja, ko je Wilson odhajal. Prednja vrata stanovanja ministrskega predsednika so se odprla in po hodniku je bilo opaziti prihajati Wilsona in Lloyd Georgea. Prišla sta do avtomobila, kjer sta se vstavila in se nekaj časa pogovarjala. Na obrazih se jima je videla zadovoljnost. Lloyd George je bil gologlav, ko se je Wilson odpeljal, odkrivajoč se in odzdravljajoč množici, ki ga je pozdravljala na potu.

London, Anglija, 27. decembra. — Danes je bil večina delavni dan za predsednika Wilsona. Dve konferenci z Lloyd Georgem, zunanjim ministrom Balfourjem sta vzeli pet ur časa.

S tem je bil izpolnjen tudi glavni smoter Wilsonovega prihoda v London.

Dopoldne je Wilson tri ure sedel pri peti v Buckingham palači z Lloyd Georgem in zunanjim ministrom Balfourjem. Druga konferenca je bila po obedu v palači ministrskega predsednika v Downing ulici.

Kakor poročajo ameriški poročevalci, so bile konference zelo zadovoljive.

Londončani se zelo zanimajo za Wilsona. Navzile temu, da je cel dan deževalo, je tisočglava množica vedno čakala na prihod ali odhod predsednika.

London, Anglija, 27. decembra. — Neka poročevalka piše v The Daily Chronicle o soprogi predsednika Wilsona:

— Gospa Wilsonova je prišla v četrtak v London kot priprosta žena priprostega potomstva, toda mogla biti bolj kraljevskega obnačanja, nobena visoka gospa ne bi žena priprostega potomstva, toda mogla biti bolj grajozna, nobena kot žena velikega moža. Londončani so jo želeli videti in so jo po-
ga predsednika Wilsona.

le kot prost narod. Nemci in Madžari so skušali importirati svojo kulturo s pomočjo bajonetov, a niso uspeli.

Nihče ne more zabraniti Italiji, da posnema nemški vzgled, a v vsakem slučaju bo razočarana. Njeni topovi bodo zaprti srca Jugoslovani. Po turškem, madžarskem in avstrijskem suženstvu ne bodo Italijani uspeli v tem, v čemur so drugi propadli. Tisoč otkov Dalmacije je obljubljenih izključno od Slovanov. Tam so se nahajali od šestega ali sedmega stoletja naprej, a kljub temu trdijo italijanski propagandisti, da je stavila tjakaj Slovane Avstrija v zadnjih petdesetih letih.

Nevredno je italijanske vlade, da potvarja v politične svrhe na tak način zgodovinska dejstva.

Italija hoče Dalmacijo ali vsaj nekaj imperijalističnih strank jo hoče. Če pa je to v interesu Italije, je drugo vprašanje. Po mojih mislih ni. Spraviti to italijansko zahtevo v skladu s principi predsednika Wilsona ter z mirovnimi pogoji pa je enostavno nemogoča naloga. Pri tem ne more pomagati nikaka kamuflaža.

Kočevarji za kulturo

Kočevarski narod raje pogine kot da se odpove blagoslovljeni dedščini svojih očetov.

Predno vzamete kočevarskemu narodu nemško kulturo in nemški jezik, morate uničiti zadnjega, ki je kočevarskega rodu.

To je bila maksima, ki je prevladovala na kočevarskem zborovanju, vršečem se včeraj v Brooklyn. Navzoče je bilo vse, kar je kočevarskega; možje, salonerji, žene in otroci.

— Vzemite nam vse, kar hočete — so se rotili govorniki — samo nemškega jezika in nemške kulture nam ne smete vzeti.

Legiji malih in zatiranih narodov, katere člani so tudi Kočevarji, je bila poslana resolucija s prasnjo, naj bo dovoljeno govoriti Kočevarjem kočevarski jezik, katerega Nemci takoalično ne razumejo.

Kot jugoslovanski govornik je nastopil gromovnik Strukelj, ki je izmed vseh zborovalcev edini pametno govoril. Rekel je namreč, da se s takimi zborovanji trati čas ter da niso na mestu.

Proti njemu je nastopil predsednik, ki je pribil sledeča dejstva:

Kočevarjev je 35.000. Kočevje leži na jugu Avstro-Ogrske.

Kočevje mora biti prosto. Kočevarji morajo govoriti nemško.

Samoposebi je umavno, da se morajo po takimi argumenti razbliniti vse debate in da morajo pred njimi vsi državniiki popadati v prah.

Nemci plačujejo okupacijo.

Koblenc, Nemčija, 29. decembra. Danes je prišlo iz Berlina 9 milijonov mark, ki bodo izročene ameriškim vojaškim oblastim kot del nemškega plačila za izdatke vojaške okupacije. Do zdaj so Nemci že izročili v skladu s pogoji premirja Amerikancem 45 milijonov mark.

Denar je bil prepehan v ameriških tovornih avtomobilih in po železnici. Nekaj milijonov je bilo poslanih po železnici iz Berlina pod stražo nemških vojakov. V nevtralni coni je bil denar izročen ameriškim oblastim in potem prepehan v Koblenc, kjer je bil položen v blagajno blizu ameriškega glavnega stana in kjer ga stražijo vojaki noč in dan.

Silvestrov večer v New Yorku.

Na Silvestrov večer imamo kar tri slovenske veselice. Društvo Najsvetejšega Imena ima svojo veselico na 62 St. Marks Pl., New York City; pevsko društvo "Danica" v vsaji društveni dvorani 92 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.; pevsko društvo "Slovan" pa v prostorih rojaka Mr. Martina Rauha na 211 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

Koliko bo pa privatnih zabav pa ne vemo.

zdravljali zaradi njenega moža. Včeraj je bila povsod z navdušenjem sprejeta zaradi svoje graječnosti. Nobena kraljica ne more imeti bolj kraljevskega obnačanja, nobena visoka gospa ne bi žena priprostega potomstva, toda mogla biti bolj grajozna, nobena kot žena velikega moža. Londončani so jo želeli videti in so jo po-
ga predsednika Wilsona.

Hindenburg

Hindenburg je rekel, da je ostal pri armadi, da je preprečil splošno zmešnjavo.

(Piše Lincoln Eyre.)

Pariz, Francija, 28. decembra. — Naše čete se umikajo na vzhodni breg Rena v najlepšem redu in kar najhitreje mogoče. Prizadevamo si na vse mogoče načine, da bi izpolnili pogoje premirja, kakor jih je stavil maršal Foch, toda zaradi zelo ostrih pogojev nam je zelo težko izpolniti vse zahteve. V resnici je fizično nemogoče storiti vse, kar se od nas zahteva.

To je rekel feldmaršal Hindenburg, vojaški voditelj poražene nemške armade, ko sem ga obiskal v njegovem glavnem stanu v gradu Wilhelmshoehe v Kasselu, kamor se je preselil iz Spa. Sredi velikega parka se nahaja veliki grad Wilhelmshoehe kjer je Viljem 6. poletnem času najraje prebival in kjer je bil interniran Napoleon III., potem ko je bil leta 1870 ujet pri Sedan.

Nemški glavni stan je bil temen prostor. Zunaj je stal en sam vojak s kovinsko čelado. Znotraj pa so bili blede častniki, hodeč tiho po dolgih hodnikih. Nikdo se ni smejal in sploh se je malokdo znal nasmehniti.

Zastopnik vojaškega sveta me je spremljal v grad in takoj sem stal pred nemškim vrhovnim poveljnikom.

Feldmaršal Hindenburg, ki je velik, se je globoko priklonil in mi je odkazal sedež obložen je bil v običajno sivozeleno vojaško uniformo. Na prsih je imel odlikovanje za zasluge in red železnega križa; drugih odlikovanj ni imel. Njegov vedno resni obraz je bil starejši kot pa ga kažejo njegove slike.

Prišli ste k nam v času velike žalosti in nesreče. — je rekel počasi. — Vesel sem, da vas vidim, da vam morem popisati položaj, ki nas obdaja.

Nato je prišel z izjavo o ostrih pogojih premirja, kakor sem zgoraj omenil. Vprašal sem ga, v katerih točkah je najtežje za Nemčijo izpolniti pogoje.

— Izročitev zveznikom tako velikega števila lokomotiv in železniških voz v tako kratkem času, — je naglo odvrnil. — Da se izroči to v času, kakor je določeno, se ne more izvršiti razun na račun velikega trpljenja od strani nemškega naroda.

Na drugo vprašanje je feldmaršal odgovoril:

— Ostal sem na čelu armade, ker sem smatral za svojo dolžnost, da ostanem, da rešim svojo domovino pred kaosom. Potem ko bo prišla armada domov in bo razorožena, bo moja dolžnost storjena. Staram se in pripravljem sem iti v pokoj.

Ali je kaka možnost, da bi se še povrnila stara vlada?

— O političnih razmerah ne morem razpravljati. To je izven mojega področja. Hindenburg je tudi rekel, da ne more povedati naprej, kako obliko bo v bodoče zavzela nemška armada.

— Dogodki bodo odločili, — je pripomnil.

Nenadoma pa je rekel: — Dodal bi še v zvezi z vašim vprašanjem glede pogojev, premirja, da pomeni nadaljevanje zavezniške blokade Nemčije za nas veliko stisko.

Majork, ki je bil navzoč, je neoprestano opazoval svojo uro. Ko sem vstal, da se poslovim, mi je rekel Hindenburg:

— Upam, da se bodo zdaj, ko je enkrat vojna končana, naši odnošaji z Združenimi državami kmalu zopet obnovili. Dovolite mi, da pripomnim, da sem zelo občudoval vašega slavnega vojskovodjo gen. Lee, tako kot vojaka kot človeka.

Predno sem bil sprejet od Hindenburga, sem imel dolg razgo-

Bissolati resigniral

Italijanski socialistični minister je resigniral ter protestira proti imperijalistični italijanski politiki.

Rim, Italija, 28. decembra. — Resignacijo Leonide Bissolati, socialističnega ministra za vojaško pomoč ter vojne penzije pripisujejo nesporazumu, ki je že dolgo časa obstajal med njim ter baronom Sonninom, ministrom za zunanje zadeve z ozirom na vojne cilje Italije.

Baron Sonnino je vedno vstrajal pri zahtevi, da dobi Italija kot likor največ mogoče ozemlja tudi preko dovolitve Londonskega dogovora.

Bissolati pa je na drugi strani zavzemal stališče, da je treba dati Jugoslovanom dovolj ozemlja na vzhodni obali Jadranskega morja v namenu, da se pridobi njih prijateljstvo, ki je za Italijo nadvse zapeljivo.

Jugoslovani so neposredni istočni sosedi Italije in od njih dobre volje je po mnenju Bissolati odvisna trgovska bodočnost Trsta.

vor z generalom von Groener, ki je postal naslednik generala Ludendorffa kot prvi kvartirnojster nemške armade.

Von Groener, ki je igral važno ulogo v okupaciji Rusije, zviša zaupanje sedanje nemške vlade kot Hindenburg.

— To je doba velikega napora za našo deželo, — je prišel, nepremično glede na veliko sliko cesarja Viljema, ki je pokrivala skoro celo steno. — Prvič smo izgubili vojno, kar se ne more ta-
liti. Potem pa so nam naložili premirje, katerega pogoji so neopravičeno strogi. Ne vrljamem, da so bili ti pogoji sestavljeni v skladu z ideali predsednika Wilsona ali koga drugega v ententi. Se-
stavili so jih možje, ki niso poučeni o našem položaju, kar se tiče naše armade in naše dežele.

Nemška armada je bila zadnje tedne stlačena v Alzaicji in Lotaringiji, na skrajnem severnem delu Francije in Belgije. V teh krajih so komunikacijske črte, posebno v Ardenih, nezadostne za naše potrebe.

Da izvršimo zahteve premirja, kar se tiče umikanja čet, bi morali imeti zelo popolen in obširen železniški sistem, tovornih avtomobilov in konj ter mnogo živeža.

Maršal je zelo pretiraval našo moč v tem oziru. V zadnjih dneh so tudi mnogi drugi zelo pretiravali moč nemške armade. Sadržali so jo za mnogo bolj močno, kot je bila v resnici. Nemški vojaki so se junsko borili do skrajnega konca, toda zaradi pritiska zavezniških čet ni bilo v njih več sapa.

Ker smo prevažali vojaštvo od vzhoda proti zapadu, je mislil maršal Foch, da so naše železnice v najboljšem redu, medtem ko so bile v zelo slabem stanju, ravno tako tudi lokomotive in vozovi.

Nemogoče nam je umakniti svoje armade za zavezniško cono v času, kot se od nas zahteva.

Naša severna armada mora potovati skozi premočarske pokrajine in se ne more posluževati železnice, ker se rabijo samo za prevažanje premoga v notranjost Nemčije.

Cela armada se mora umakniti čez Ren, je pa le malo mostov — Med Koblencem in Bingen na prvi nobenega mostu. Iz ladij pa tudi ne moremo zgraditi mostov, ker se rabijo za prevažanje premoga v južno Nemčijo, kjer je pomanjkanje zelo veliko.

Naše lokomotive so bile raztresene po Franciji, Belgiji, Litvi, Rusiji, po Balkanu in celo v Mezopotamiji. Tega pa najbrže možje, ki so sestavljali pogoje, niso vpoštevali.

Poleg tega pa je 30 odstotkov železniških voz in lokomotiv nerabnih, ker jih je treba popraviti.

—

Razburjenje v Rimu

Spopadi med Italijani in Jugoslovani v Dalmaciji so povzročili v Rimu veliko razburjenje.

Rim, Italija, 27. decembra. — Čim bližje prihaja otvoritev mirovne konference, tembolj postajajo Italijani vznemirjeni vsled dogodkov v Dalmaciji. Vsakdo je domneval, da se bodo v kratkem času razmere v Dalmaciji izboljšale, a to upanje je bilo brezuspešno.

V Splitu sta dospela pred nekaj dnevi dva parnika, namreč "Dolina" in "Zatin", ki sta imela razvito italijansko zastavo. Obe parnikoma so zabranili zadržati se. Častnike in možje, ki so se izkrcali v majhni čolnih, so Jugoslovani natepli ter so ušli nadaljnjemu pretepanju šele potom intervencije francoskih častnikov nastanjenih v Splitu.

Italijani v Splitu niso niti ponevili v tuji ne ponoci varu pred napadi v svojih lastnih hišah.

Tak napad se je izvršil v hiši nekoga Francesco Fenzani, kamor je vdrlo šest srbskih vojakov. Ki so izjavili, da iščejo neke subskripcijske listine, katere so širili Italijani.

Velika Berta.

Koblenc, Nemčija, 29. decembra. — Velika Berta, velikanski nemški top, ki je v pričetku letošnjega leta iz daljave nad 70 milj obstreljeval Pariz, je bil razstavljen v svoje dele, ki je rjavilo in prepuščen svoji usodi na dvorišču neke nemške artilerijske vojašnice v Prusiji.

Kakor se pripoveduje leži ta veliki top na prostem in je zavarovan proti pogledom radovednežev samo z lesenim plotom. Tudi drugi veliki topi se nahajajo na tem dvorišču in so zastraženi z vojniki.

Nemški vojaki pripovedujejo, da so pričeli sestaviti deli tega to-
pa prihajati v vojašnico kmalo potem, ko je bilo podpisano premirje. Nekateri deli se še vedno nahajajo na železniških vozovih, na katerih so bili prepehani iz Francije; cev pa je bila položena na tla.

Švica hrani Avstrijo.

Washington, D. C., 29. dec. — Švicarska vlada je danes pričela pošiljati na Dunaj zvezni sodelovanjem dr. Alfonso Taylor, Hooverjevega zastopnika za južno Evropo. Prva pošiljatev je bila več

več kot 1000 ton in sicer 600 ton moke, 400 ton riža, 60 ton mleka in čokolade. Da je Švica poslala to množino, si je švicarsko prebivalstvo samo moralo pritrpati. Dr. Taylor se nahaja v Bernu in kabelsko poročilo pravi, da se je švicarska vlada odločila, da bo prehranjevala Avstrijo.

Zatrjuje se pa, da bo Švica v nadomestilo onega živeža, ki ga pošlje v Avstrijo, dobila velike zaloge iz Amerike.

Nemški aeroplani.

Koblenc, Nemčija, 28. decembra. S posebnim vlakom je danes prišlo iz Berlina 60 aeroplanov vrste Fokker. To je prva pošiljatev izmed 200 aeroplanov, katere morajo Nemci izročiti v Koblencu Amerikancem. Vsak stroj je zavzemal po en železniški voz in stražil ga je po en vojak. Prišlo je tudi več nemških aviajokov, ki bodo preskusili vsaki 20. aeroplan, predno ga izroče Amerikancem. Aeroplani, katere je treba preskusiti, bodo izbrali ameriški častniki. Nemci pa bodo delali polet, da pokažejo, da so stroji v dobrem stanju.

Poljaki proti boljševikom.

Varišava, Poljska, 29. decembra. Poljska vlada je postavila vojaško fronto proti napredujočim boljševikom. Črta se razteza od Lapy na severu, do Litve na jugu in z Lvovom. Poljske čete so zasedle poglavite železniške postaje ob tej črti.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniš nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in za celo leto za mesto New York \$5.00
Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York 3.00
Za pol leta "00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta 1.00 Za inozemstvo za celo leto 6.00**GLAS NARODA**

("Voice of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Italija in Jugoslavlani

Leta 1848, so se dvignili galski Poljaki, transilvanski Rumuni, Hrvati in Italijani proti Habsburžanom.

Plemeniti Italijan Mazzini je rekel:

Vsak udarec, katerega izvedemo proti avstrijskemu cesarstvu, omaja člen v verigi, ki se razteza od velike doline Donave do Istočne Evrope.

In rekel je nadalje:

Italija ne more živeti, razen če živi za vse.

Sedemdeset let pozneje pa je rekel Orlando, italijanski ministrični predsednik na kongresu zatiranih narodov v Rimu:

Za štiri narode velja to: biti ali ne biti. To je neizprosna izbira v tem trenutku. Tu ne koristijo nikakoli razmišljanja, nikakoli pridržki diplomatov, nikake razprave, ki so več ali manj bizantinske.

Ti novi narodi so se rodili.

Naj se pojavijo še take težkoče glede razdelitve, naj se še tako umetno ščeva enega proti drugemu, bo vendar prišlo soglasno z besedami Mr. Orlando do sporazuma in solidarnosti, ki se je porodila iz skupnega trpljenja.

Navesti hočemo se naslednje besede Mr. Orlando:

Nikakega bistvenega vzroka ni za spor, če odkrito in iskreno premočimo razmere in pogoje medsebojnega obstoja, medsebojnih žrtv gotovih narodnih skupin v teh sivih ozemljih, ki leže med mejami dveh velikih narodov, ki hočeta priti do sporazuma ter vsvariti pravična jamstva za one narodnostne skupine, katere bo treba vsled potrebe prideliti tej ali oni državni skupini.

Ekonomski enotnost Jugoslovancev, njihov ekonomski razvoj bo edino na korist Italiji, kajti vse železnice, ki so dosedaj, se stopajo proti nji.

Italija je neposredni sosed Jugoslovancev. Jadransko morje je naravna pot za jugoslovanske izdelke, za žito, govejo živino, rudo in druge izdelke, katerih manjka Italiji.

V srednjem veku so prav posebno Benetke vodile izvoz in uvoz iz jugoslovanskih dežel v Italijo in obratno. Polagoma pa je trgovski promet med jugoslovanskimi deželami in Italijo izumrl.

To je trajalo prav do današnjih časov, kar je bilo občutiti pred vsem v pomanjkanju prosperitete, ki je evetela v onih dobah.

Pred vojno so izvažali izvozi iz Benetk nekako eno sedmimo uvozo.

Gozdi, farme in rudniki jugoslovanskih dežel bodo nudili Italiji vse surovine, ki jih potrebuje za svoj bodoči razvoj in za razvoj svoje industrije ter za srečno bodočnost Jadranskega morja.

Temu se ne more izogniti nihče in to so dejstva, ki gotovo ne bodo ušla treznemu in praktičnemu razumu Italijanov.

Najnovejšje iz domovine

Narodno Veče v Zagrebu je poslalo dne 16. novembra naslednji protest predsedniku Wilsonu proti postopanju Italijanov na zaseđenem jugoslovanskem ozemlju:

— Narodno Veče SHS kot vrhovna oblast države Slovenec, Hrvatov in Srbov (Jugoslovancev) najpričnejše pozdravlja predsednika Wilsona kot zastopnika pravice in svobode malih in tlačnih narodov, kot propovednika načela narodnega samoodločevanja, demokracije in trajnega miru med narodi, združenimi v ligi narodov. — Ker je v protislovju s temi velikimi načeli, začela Italija zasesti naše čisto narodno ozemlje in prišla s svojimi bojnimi ladjami v naše luke, prosimo Narodno Veče, kot tolmáč entov in želj celokupnega našega naroda, predsednika velike ameriške republike, da nam pomaga s svojo močno zaščito, da država Slovenec, Hrvatov in Srbov neovirano izvrši skupno in v soglasju s Srbijo in Črnogorom državno združenje celokupnega našega naroda. Prosimo go spoda predsednika, da v svoji pravičnosti prepreči, da bi postale take namere predsek za rešitev našega narodnega vprašanja v duhu načela samoodločevanja.

Za Narodno Veče SHS:

Svetozar Pribičević,

Dr. Ante Pavelić.

PROTEST SLOVENCEV.

"Glas Slovenec, Hrvatov in Srbov" poroča 8. novembra, da so v imenu Narodnega Sveta prišli k italijanskemu poveljniku v Postojni Costelli-ju dr. Pogačnik, dr. Triller in Petijan ter protestirali proti italijanski okupaciji naših krajev.

Italijanski poveljnik jih je prijazno sprejel in izjavil, da nima nikakih političnih nalog, temveč samo vojaške, to je da kontrolira, da se točno izvrše pogoji premirja, da se namreč ne prenaša preko določene črte material, ki ni dovoljen. Delegati so ponovili protest Veča, a italijanski poveljnik je ponovno izjavil, da ima on posla samo z avstro-ogrsko armado.

VEČE POZVALO ZAVEZNIŠKE ČETE.

"Hrvatska Rijec" poroča 5. novembra:

— Da odstrani vse nevarnosti, ki prete naši mladi svobodi in obstoju naše nove neodvisne države, zlasti vsled razpusta in desorganiziranega umikanja z balkanskega in italijanskega bojišča vojske bivše avstroogrške monarhije, je Narodno Veče zaključilo, da pozove zavezniške čete na naše ozemlje, da se z njih pomočjo čim prej omogoči odstranitev teh nevarnih razmer.

Predsedstvo Narodnega Veča, ki je že prej sklenilo prositi po-

moči, je poslalo vrhovnemu poveljniku v glavnem stanu zavezniških armad na Francoskem, maršalu Fochu, tozadevno prošnjo.

JUGOSLOVANSKI POSLANCI POZVANI NA KRF.

Iz Pulja se poroča 4. novembra:

— Odposlanci Narodnega Veča Vilim Bukšeg, Tresić-Pavičić in Čop so brzojavili danes zavezniškimi vlastem, da je avstro-ogrska mornarica prešla preko njih v posest naroda SHS ter protestirajo proti potopitvi "Viribus Unitis" in "Frankopan" ter prosijo, da se v bodoče prepreči slični sovražni čini proti naši državi.

Na ta protest je dospel kot odgovor radiotelegram, podpisan od Clemenceaua, House-ja, Lloyd George-ja in Orlando, s pozivom, da se naj naši odposlanci nemudoma odpravijo na Krf.

Dr. Tresić-Pavičić, ki je bil odpotoval v Dalmacijo, da tam prevzame mornarico in zapriseže mornarje, je bil brzojavno poklican nazaj. Dospel je danes sem. Odposlanci so naprosili Narodno Veče, naj jih brezčlenušnim potom priporoči pri poveljniku zavezniškega brodojca na Krfu in da da potrebne instrukcije.

PREMIJJE MED ITALIJANSKO IN JUGOSL. MORNARICO.

Na višini Rvinja so se sestali odposlanci Jugoslovanskega brodojca, kapitan Milenković, dr. Krmpotić in dr. Vukotić ter pooblaščenec italijanskega admirala in sklenili premirje med jugoslovanskim in italijanskim brodojem.

IZJAVA NARODNEGA VEČA.

31. oktobra je Narodno Veče SHS poslalo angleški, francoski, italijanski in ameriški vladi, ob istočasni obvestitvi srbske vlade o tem koraku, sledečo izjavo:

— Dežela Slovenec, Hrvatov in Srbov, ki se je osnovala na teritoriju Jugoslovancev, ki je dosedaj spadala v sestav bivše avstroogrške monarhije in ki je pripravljena stopiti v skupno državo s Srbijo in Črnogorom, izjavlja formalno, da se ne nahaja v vojnem stanju z zavezniškimi državami. Srečna je, da more izjaviti, da smatra zavezniške države prijateljskim državam in pričakuje, da bodo one na mednarodnem kongresu nudile v soglasju s proklamiranimi principi svojo močno podporo za zagotovitev suverenosti združene države Slovenec, Hrvatov in Srbov.

Posluša se te prilike, da obvesi zavezniške države, da je bojna mornarica, ki je bila dosedaj v posesti avstroogrške monarhije, sedaj v rokah Narodnega Veča Slovenec, Hrvatov in Srbov ter da je bila na njej razočena narodna zastava.

JUGOSL. ODBOR V LONDONU ZASTOPNIK N. V.

"Hrvatska Država" poroča 2. novembra, da je bilo poslano Jugoslovanskemu Odboru v Londonu obvestilo od strani Narodnega Veča SHS v Zagrebu:

— Predsedništvo Narodnega Veča SHS je poslalo vladam zavezniških držav sledečo uradno noto (besedilo prej navedene note).

Istočasno izjavlja Narodno Veče, da pooblaščuje Jugoslovanski Odbor, da zastopa interese države Slovenec, Hrvatov in Srbov pred zunanjimi državami.

PROGLAS NARODNEGA VEČA.

Narodno Veče v Zagrebu je objavilo 3. nov. sledeči proglas:

— Narodno Veče jedinstvenega naroda Slovenec, Hrvatov in Srbov, ki živi na teritoriju bivše avstroogrške monarhije, je v svojem manifestu od 19. oktobra t. l. izjavilo, da proglašuje neodvisno državo Slovenec, Hrvatov in Srbov na tem ozemlju ter je s tem prekinilo vsako zvezo z avstro-ogrsko monarhijo in habsburško dinastijo.

To izjavo je soglasno osvojil tudi hrvatski sabor na seji dne 29. oktobra t. l. Na tej seji je bil navzoč tudi osrednji odbor Narodnega Veča, ki je vrhovna eksekutiva za vse jugoslovanske kraje bivše avstroogrške monarhije. Nadalje je sporočilo Narodno Veče vladam Združenih držav, Francije, Anglije, Italije in Srbije ter Jugoslovanskemu Odboru v Švici, da stopa država Slovenec, Hrvatov in Srbov (Jugoslovancev) v eno državo s Srbijo in Črnogorom, katere država se ima na podlagi narodnostnega načela razširiti na ves etnografski teritorij naroda Slovenec, Hrvatov in Srbov.

V isti noti je objavljeno tudi to, da se mi ne nahajamo v vojnem stanju z zavezniškimi državami, da jih temveč smatramo za prijateljske države; to prijateljstvo je ojačeno po dejstvu, da se naši narodni državni Srbija in Črnogora že od začetka vojne borili kot najzvestejši zavezniški zavezniki. Ta dejstva se niso mogla biti znana na zavezniškim, ko so postavili pogoje za premirje avstroogrski vrhovni komandi, kakor jim tudi ni moglo biti znano dejstvo, da je avstroogrška monarhija razpadla v nekoliko neodvisnih narodnih držav.

Kot vrhovno predstavništvo naroda in države Slovenec, Hrvatov in Srbov smatramo za dolžnost, da obrnemo pozornost visokih zavezniških vlad na to dejstvo in da prosimo, da se jih vpoštevata v tem smislu, da se prizna pravica našega narodnega samoodločevanja v polnem obsegu, da se odstopi od pregovarjanja z uradnimi krogi Avstro-Ogrske, ki več ne obstoja in da se z okupacije enega dela našega narodnega ozemlja ne osniva predsek proti združenju celokupnega našega nroda.

Objednem nam je čast javiti, da je mornarica bivše Avstro-Ogrske izročena pooblaščenim zastopnikom Narodnega Veča, in ravno tako tudi vse pomorske utrdbe, da torej bivša avstroogrška monarhija ne more več razpolagati s tem brodomjem.

Konečno javljamo, da smo še prej, predno smo poznali za pogoje premirja, stajavne avstroogrski vrhovni komandi, naročili jugoslovanskim četam, naj gredo zavezniškimi četam nasproti in položijo orožje.

Zagreb, 3. novembra 1918.

Za predsedništvo Narodnega Veča:

Dr. Ante Pavelić,

Svetozar Pribičević.

DRUGA OBJAVA.

"Obzor" poroča 5. novembra:

Osrednji odbor Narodnega Veča SHS je sprejel na večerajšnji seji sledeče tri predloge:

1. — Da se pošlje predsedniku Združenih držav Wilsonu, osvoboditelju malih in tlačnih narodov in zagovorniku načela narodnega samoodločevanja, v imenu Narodnega Veča pozdrav, zahvala in prošnja, da vzame državo SHS pod svojo močno moralno zaščito.
2. — Da se pozdravi ob priliki osvoboditve Belgrada bratska srbska vlada kot predstavnica kr aljevine Srbije, ki je s svojo močjo izrgala domovino iz tujih krempljev in s katero bomo v kratkem delili svetlejšo in srečnejšo bodočnost.
3. — Da se ob vsaki priliki, kjer se predstavlja država Slovenec, Hrvatov in Srbov, vijejo skupne zastave S. H. S. kot simbol našega edinstva.**PRISPEVKI ZA JUG. INF. BUREAU.**

Jernej Porok, Cheat Bridge, W. Va.

Andrej Korenčan, Cleveland, Ohio

Frank Požar, Seward, Pa.

Janez Klun, Seward, Pa.

Za prodane knjizice

Frank Mesemel, Troy, Mont.

John Peskar, Troy, Mont.

Tomaž Guželj, Little Falls, N. Y.

Mike Labode, N. Y. City

Dragotin, Kariz, N. Y. City

\$ 2.-

1.-

2.-

2.-

—60

2.50

2.50

1.-

1.-

3.-

Skupaj... \$ 17.60 tila zadnje dni in ji pravijo fla.

MOŠKI ali ŽENSKI

Bodisi možki ali ženska, če trpite na kaki kožni bolezni, pridite ali pa pišite meni in prejeli bodeite najboljšje zaupanje kakor tudi najboljšja zdravila iz naše lekarne. Naše geslo je

TAJNOST

Pišite še danes. Ne odlašajte na jutri. Pri nas dobite brezplačna pojasnila za vsako krvno bolezen.

Pravi naslov:

Crown Pharmacy

2812 East 79th Street E.

Cleveland, O.

Dopisi

Clear Creek, Utah.

Zelim naznaniti razmere iz tega hribovitiga Clear Creek. Delamo v premogovniku, ki sedaj bolj počasi obratuje, namreč 4 dni v tednu. Prej se je delalo vsak dan, kakorhitro je pa parna pišala tučila, da je vojna končana; tako je začela tudi ob devetih zvečer oglašati "no work to-morrow".

Kar se tiče zime, imamo precej mrzlo, ali snega ni veliko, kakor ponavadi v teh hribihi.

Mislim sem, da tukaj v tem ko tiče nas ne bo našla ta kažna bolezen influenza, ali našla je vseno, toda nas Slovenec se še precej ogiblje; pardon, se ne smem preveč hvaliti, ker nas še vedno lahko obišče. Kakor sem danes 22. dec. videl, zapisanih je bilo 105 slučajev, 7 mrtvih in Clear Creeku, večina Fincev.

Moram tudi omeniti, da vedno berem proteste v listu Glas Naroda proti polentanju, ki bi rad porabil skoraj polovico slovenskih krajev. Res bi bilo žalostno za tam bivačo narod, da bi bil prost enega kronanega vraga potem pa priti pod drugega, še večjega. To bi bila svoboda! Jaz ne privoščam temu polentanju niti ene peči slovenske zemlje in če je pravica, jo tudi ne sme dobiti, kakor upam, da je ne bo.

Pozdravljam vse Slovenke in Slovence po širni Ameriki ter jim voščim srečno Novo leto.

L. Mihelič.

Willard, Wis.

Naznaniti hočem, kako se imamo v največji slovenski farmerski naselbini v Združenih državah. — Napredek se vidno kaže in zagotovljen je povsed. Zadolžnost se kaže povsed. Leta 1918 je skrajz minilo in je bilo eno najboljših, odkar sem jaz tukaj. Skozi in skozi je vreme ugajalo tako delavcu kot pridelku. Minulo je šest let in pol, ko sem prišel tu sem s svojo družino. Bilo je v juniju, ko je bilo treba kositi travo. Stopil sem s postaje in korajžno korakal po cesti. Ko pa se ozrem, vidim, da se mi žena drži nekam kisto. Ko smo prišli nekoliko od postaje, je bila pot tako zaraščena s travo, da mi je segala do pasa in bil sem ves moker od rose. Ako pa danes prideš, pa se ti obleka ne bo prav nič zmočila. Toda ne zato, ker je pokošena, temveč ker nima časa zrasti, kajti danes je sami agenti toliko poteptajo, da ni skoro nič kositi. Stare hiše in hlevi izgubljajo svojo veljavo, na njihova mesta pa pridejo nova in moderna poslopja. Namesto da bi kaj nosil, peljejo konji; namesto, da bi bile v vozu vprezene krave, vidiš same avtomobile. Mlekarna nam je kot dobra mati. Imamo tudi dve prodajalni, eno zadržuje in lesno trgovino.

Nekdaj je sel slovenski naseljenec kupovat kravo, ki je bila cenejša, danes pa ne vpraša po ceni, temveč, katera je bolj polnokrvna. Tako je tudi z drugim blagom do petelina.

Kakor vse kaže, bomo prihodnje leto imeli že tudi svojo skupno mlatilnico.

Ker sem do zdaj poročal samo prijetne stvari, naj omenim tudi, da so nas obiskali dve nadlogi. Prva je prišla 31. maja, in sicer tako hitro, da je vsakemu zaprla oči in je ni bilo mogoče videti. Ljudje so kričali za njo "ciklon, ciklon". Zadnja pa se je prikla-



Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Chio St., NS, Pittsburgh, Pa.

NAIZORNICI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POŠTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRVA NI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr. 432-7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.
FRANK ŠKRAVEC, Sck. Yds. Sta. box 63, Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino Glasilo: GLAS NARODA.

Vai dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
ložbe pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali ne-
radna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugo-
slovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fra-
ternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tri-
stotisoč dolarjev). Bolniški podpor, poškodnin in smrtnin je že
izplačala do \$1,500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bol-
nik si je svest da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih papirnih sloven-
skih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve
novih. Društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Med njima pa je bistven razlog, da je bil zablod za Prva je pobirala hiše in prebivalce, ki so bili v bo-
leznih, se mu zdi, kakor bi-
le, druga pa samo prebivalce, ki-
pobeg njega ležal star kozel. Pre-
se pa je pustila. Naš rojak in do-
bitelj, vsled česar se je sel zdra-
viti k zdravniku nekaj milj od tu-
kaj. Tudi je bil nekaj dni, na po-
denov pa za je srečala ta nesre-
ča tlu in hajd, v posteljo z njim.

Toda ni bila zadovoljna s tem, da je bil bolnik, ali me je enim, temveč se je prišla celo-
videla, ko sem jedel smodnik, ali
družine. Nekega dne je zadavila
me, ali me je slišala, ko sem mr-
njega, dan pozneje 3 leta starega
otroka, čez 2 dni pa njegovo ženo,
dan pozneje pa zopet 9 let starega
otroka. Eden 9 mesecev in eden 11
let star otrok sta pa se bolna. Ven-
dar pa je umrla od obvezata. Vzel
ju je k sebi Mr. Krainz.

Zalostno je za otroke, ako umr-
je oče ali mati, toliko huje pa je,
akce umrjeta oboje. Ta družina je
bila tukaj 5 let in ravno so se do-
dela v hiši. Tako sem v skladnici
bro pripravili, pa ta neusmiljena
bolezen je razkopala vse. Po dra-
gih hišah ni bilo tako neusmilje-
na; potrkala pa je na vsaka vrata
več ali manj. Prišla je tudi k nam
in je pogledala mene. Tedaj pa

tukaj v posteljo. Kdo je zablod za
bolezni, se mu zdi, kakor bi-
le, poleg njega ležal star kozel. Pre-
bitelj, vsled česar se je sel zdra-
viti k zdravniku nekaj milj od tu-
kaj. Tudi je bil nekaj dni, na po-
denov pa za je srečala ta nesre-
ča tlu in hajd, v posteljo z njim.

Toda ni bila zadovoljna s tem, da je bil bolnik, ali me je enim, temveč se je prišla celo-
videla, ko sem jedel smodnik, ali
družine. Nekega dne je zadavila
me, ali me je slišala, ko sem mr-
njega, dan pozneje 3 leta starega
otroka, čez 2 dni pa njegovo ženo,
dan pozneje pa zopet 9 let starega
otroka. Eden 9 mesecev in eden 11
let star otrok sta pa se bolna. Ven-
dar pa je umrla od obvezata. Vzel
ju je k sebi Mr. Krainz.

Zalostno je za otroke, ako umr-
je oče ali mati, toliko huje pa je,
akce umrjeta oboje. Ta družina je
bila tukaj 5 let in ravno so se do-
dela v hiši. Tako sem v skladnici
bro pripravili, pa ta neusmiljena
bolezen je razkopala vse. Po dra-
gih hišah ni bilo tako neusmilje-
na; potrkala pa je na vsaka vrata
več ali manj. Prišla je tudi k nam
in je pogledala mene. Tedaj pa

tukaj v posteljo. Kdo je zablod za
bolezni, se mu zdi, kakor bi-
le, poleg njega ležal star kozel. Pre-
bitelj, vsled česar se je sel zdra-
viti k zdravniku nekaj milj od tu-
kaj. Tudi je bil nekaj dni, na po-
denov pa za je srečala ta nesre-
ča tlu in hajd, v posteljo z njim.

Toda ni bila zadovoljna s tem, da je bil bolnik, ali me je enim, temveč se je prišla celo-
videla, ko sem jedel smodnik, ali
družine. Nekega dne je zadavila
me, ali me je slišala, ko sem mr-
njega, dan pozneje 3 leta starega
otroka, čez 2 dni pa njegovo ženo,
dan pozneje pa zopet 9 let starega
otroka. Eden 9 mesecev in eden 11
let star otrok sta pa se bolna. Ven-
dar pa je umrla od obvezata. Vzel
ju je k sebi Mr. Krainz.

Zalostno je za otroke, ako umr-
je oče ali mati, toliko huje pa je,
akce umrjeta oboje. Ta družina je
bila tukaj 5 let in ravno so se do-
dela v hiši. Tako sem v skladnici
bro pripravili, pa ta neusmiljena
bolezen je razkopala vse. Po dra-
gih hišah ni bilo tako neusmilje-
na; potrkala pa je na vsaka vrata
več ali manj. Prišla je tudi k nam
in je pogledala mene. Tedaj pa

tukaj v posteljo. Kdo je zablod za
bolezni, se mu zdi, kakor bi-
le, poleg njega ležal star kozel. Pre-
bitelj, vsled česar se je sel zdra-
viti k zdravniku nekaj milj od tu-
kaj. Tudi je bil nekaj dni,

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1818.

Spisal Peter Bohinjec.

(Nadaljevanje.)

"Visoki in zlatni gospod našim nebam, tam v ozadju pomestnik našega gospodarja, bri-ljajo svoje gole, iz rumenkastim kseneskega škofa!" prične Tomaž Klander s svojim nagovorom. "Ta gospod, ki stoji ob vaši strani, go-spod Kristof Krajski, je, ki nas je nagail, da smo zatajili svojo kri-ter pristi danes polnoštevilno sen-kaj Pokazali smo, da radi poslušamo, da se radi pokorimo tiste-mu, ki ima sree za ubogega kme-ta. On nas je ljubil in nas ljubi in smo vedno pravili, da prisegamo vdanost svojemu pravemu dedne-mu gospodu, mlademu Kristofu Krajskemu. In to smo naglašali tudi v prošnji do knezje milosti briksenskega škofa. To smo po-najljali osebo pri milostnem ško-ru in presvetlem cesarju. Ker pa smo se pretekle dneve do dobra prepričali, da gospoda resno mi-sli z nami, zato smo prišli na poziv svojega gospoda Kristofa Krajskega."

"Bog živi gospoda Kristofa!" se je razleglo po dvorišču.

Tomaž pa nadaljuje:

"In naše želje, visoki gospod komisar, naše želje so želje gospo-da Kristofa, tako upamo. Mi ne maramo drugega, kakor da se nam ne kratijo od graščine naše stare pravice. Našo staro pravdo hoče-mo imeti, in ta pravda je razlo-žena v prošnji, ki smo jo poslali do knezje milosti v Briksen; za-kaj neznosno so že razmere celo za svobodnega kmeta, kakor sem jaz, kaj pa šele za tiste, ki so pre-dani na milost in nemilost svojih graščakov. In vsak dan je hujske. Tožba za tožbo se čuje in se nekaj let — pa smo na slabšem kakor živina. Vrh tega so slabe letine, vedne vojne, bolezni in druge ne-zgode, ki jih tlačijo le na kmeta. Kar vsejemo, pobere slana, kar lana ne pomori, odnese Sava, kar Sava ne odnese, poje gospodski da-vek, kar davek ne pogotitne, po-grabi birč, in če si kaj škrl pred oskrbnikom, pa moraš poslati du-hovnika. Kadar je žito zrelo, pojdi žet najprvo gospodski klas; kadar je treba orati, pa moraš iti na grad tlako delat, ko je treba pobrati sirovino, pa pojdi na voj-no; ip. če pričneš domov zdravje to-fo, pa najdeš prazen dom. — Toda dovolj! Danes gledamo z ve-selim srecem v prihodnost, visoki gospod, in upamo, da nas gospod Kristof Krajski zadovolji in osre-či. Zato mi prisegamo zvestobo ter kličemo: Bog naša ohrani, Bog nam potrdi našega pravega ded-nega gospodarja Kristofa Krajskega! Bog pa živi tudi vas, ki ste nam naklonili veselo željo in izro-čite prenilostnemu knezu in ško-ju našo najsrčnejšo zahvalo, in najgledajoč vdanost!"

Tajnik Sava je zapisal vse želje kmetov na koženico, Kristof jih je potrdil in poslušal v sloven-skem jeziku, ko jih je tajnik raz-tolmačil kmetom. In naposled pre-bere tajnik Sava še pisno, s ka-terim briksenski škof potrjuje Kristofa Krajskega za pravega dednega gospoda blejske graščine in njenih podložnikov.

Gromovit "živio naš gospod Kristof!" se razlega po dvorišču. Škofijski komisar se umakne v grad, Kristof pa ukaže kmete go-gostiti.

Zadovoljni in navdušeni so se vračali domov. Po vseh vaseh in bišah je bil to dan veselja dan. Mladina je rajala, starina je nva-lila mladost mladega graščaka, godba in petje, ples in vrisk so se čul po vaseh in celo zvonovi so na-znanjali dan veselja in zadovolj-nosti.

VESELJE IN ŽALOST.

Drevi pojdemo k poroki. Ko bo polno zvezd nebo! Tam na zvezdnatem oboki Čaka me sreča zvesto.

S. Gregorčič.

Celo stari Matjaz Klander se je umaknil za nekaj dni v svojo hišo. Vzgled blejskih kmetov je do-vo vplival na okoličane in vsi kmetje so odlagali orožje. Upali so, da se po cesarskih komisarijih vrne vendar le stara pravda.

In spomlad je bila tu v polnem cvetju. Vse zeleni po bregovih in dolinah, a iz zelenja se pokazujejo beli domovi kmetov gospodar-jev. Bistrica se leskeče v solnčnih žarkih pod nizkim, žoltim vrhove-m, po smaragdnom nebu plešejo tanki oblaki. Na severu sedi pla-nina Dobroča pod sinjim, zelenka-

IZ OSVOBOJENEGA METZA: KIP MARŠALA KEY-A.



dolg volovski rog — nevesta od-haja...

Počasi se je pomikal veličastni sprevod proti cerkvi sv. Lucije. Mladina se je vrtila okrog cerkve, puške so pokale, zvonovi so pritrkavali, klarinet je piskal in rog je odmeval po dolini.

Konji so zadovoljno prikimali svojim jezdecem. Lahak veter je vel v svačevska lica. Dragovi in družice so se bleketale v rožah in svili, starejšinov zmrzlen se je svetil liki bisernat trak in tetin burčan se je svital v sedmerih barvah. Klandrovka kot teta je nosila v naročju velikansko poga-čo, v katero so bili zasajeni rožni granč, okrašeni z zlatimi penami in raznobojnimi trakovi. Želzni sklepanec se je oprjel na njene pazni, na glavi ji je čepela bela svilena peča v stoterih gubah in-tisotnih nitih ter s svetlozlati ka-nim prstenom ploščkom vrhu teme-na Polt ji je bila kakor peča, us-nice polne kakor kamenčki ob-sklepanem, ni je gube na licih in ne sivega lasu v črnih lasih.

Stari Klander pa je molče jez-dil zadaj za ženinom in nevesto in nje sestrama iz Naklega in Kam-nika.

Z velikim hrupom pozdravljaj-vašeni pred cerkvijo svačevsko družbo. Pred oltarjem pa je že ka-kal radovoljski vikar z belo šolo.

Pa je nastala tišina. Le pastir-skega roga odmev se je čul v da-ljavi. Mašnik je blagoslovil novi-par, ga poskrpil, ga zvezal s svi-teno šolo in nataknil zlata presta-na — Primožu in Svetki. Mašnik je končal.

Tam na parobku hraba pa je si-zvižgal črnoglav kos, dokler ga ni prepodila pisana soja.

Zvižgal je o bodoči sreči, o sva-tovskem veselju, o miru in ljubez-ni... Pa soja se je spazila in ru-menokljunega kosa razgotila.

Toda svatje se vračajo na dom. Tri dni so gostili pri Klandro-vih. Vse je bilo židane volje, le Svetka in stari Klander sta se več-krat resno pogovarjala. Svetka se je težko ločila od doma, Matjaz pa je v svojem duhu razgrinjal bodoče nočte.

Tudi krajnj Trska je prišel na-svato. Tomaž Klander pa je pri-nesei nevesti dar od Kristofa Krajskega — Svetkino sliko.

Ko so pri Klandrovih rajali slavec poroko domače hiše, pa je letal okrog blejskega gradu črni-ptič. Stari Jurij Krajski je ležal na smrtni postelji. Žalostni obra-zi so hodili po grajskih sobanah in Kristofu je povedal grajski vi-kar, da so očetu sešete ure živ-ljenja.

Težko je umiral stari Krajski. Pred oči so mu stopale ure pre-toklosti in spoznaval je vedno bolj, da ni bil dobrohoten oče svo-jim podložnikom. Vse solze sro-vo mu zli duhovi točili v kupu žil-jenja in vse neuslišane prošnje podložnikov so težile njegov spo-niž z debelimi verigami. Njegovo kamento sree se je mehčalo, nje-govi trdi žvezi so se tajali in tre-palnice njegovih oči so se močile v solzah, ki so mu pretresale mo-zeg in kosti.

Stari Jurij je jokal kakor otrok in ustnice, izžgane ustnice so mu-rnale besede Zveličarjeve: "Ako ne bodete kakor otroci, ne pojde-te v nebesko kraljestvo."

Vikar Jernej Singer ga je tola-žil in ostrčeval za uo pot v več-nost. Poleg postelje je sedela go-spa Poliksena, sloneč z glavo na blazino, i trije otroci zraven nje. Na strani je Herman, žalostno zroč v blede lice očetovo, na konč-nici pa je slonel Kristof in ni tren-il z očesom. Oledala sta si z oče-

tom iz oči v oči. Nemi pogledi — tola pogledi ljubezni in koprne-nja.

"Bodi torej mečji, kakor sem bil jaz, Kristof! Žal mi je, da sem bil preveč trdosrčen. To ljudstvo je vendar le dobro."

"Obetam svečano pri solzah va-ših oči!" odgovarja sin.

"Kakor me skrbi sodba, tako me tolaži zavest, da sem popravi-l, kar sem mogel. Čuvaj pravice sta-re, ljubi mi Kristof, toda bodi pravičen! Jaz nisem bil."

In Poliksena mu je obrnala sol-ze na licih.

"Človek je le človek in božjo podobu nosi na sebi tudi podlož-nik. Pred Bogom smo vsi enaki. Povej ljudem, da jim odpustim ter prošni, da odpuste tudi meni. Velik grešnik sem pred Bogom. O oče nebeski, odpusti!"

In vikar naredi velik križ nad glavo umirajočega.

"Ah, moj križani Zveličar! Od-pusti mi, saj si odpustil tudi des-nemu razbojniku!"

In pobožno je poljubil križ v roki.

"In ti, ljuba moja Poliksena, hvala ti! Ne pozabi me! Odpusti Kristofu!"

Goroče je Poliksena poljubila čela lica soprogova.

"Herman, pozabi! Bodi zvest sin svojega rodu! Odpusti Kristofu!"

In Herman je segel Kristofu v roko.

Veseli nasmeji se zdrsnili po iz-kušnih ustnicah starega grašča-na... Usta ostanejo odprta, oči zastanejo, nos se stanja, obličje se ormenelo, črta je mrla, žila zastaja... Jurij Krajski umira.

"Molite, odpustite... odpusti-tno!"

Vikar potisne mrtvaško svečo z roko, pripravi se z gnanjem, za-šerje otroci, začajejo odrastati... Umirajoči se stegne, glava mu o-nahne, roke zastanejo, mrtvaški pet ga zdiže, sapa poide.

"Proficere, anima christiana, de hoc mundo..." je molil graj-ki vikar, in pri odprtem oknu je zvižgal rumenokljuni kos na čr-nem gabru pesem žalosti in trp-jenja, pesem smrti in odpočitka.

Jurij Krajski je zarišnil oči za vselej.

Ko pa so minili dnevi žalosti, ko je ob osmem dnevu grajski vikar odšel libero na grobu starega gra-ščaka, tedaj se je gospa Poliksena poslovila od blejskega gradu. Na malem vrancu je odjezdila s svo-jim spremljevalcem in s svojo priljo-na na zeleno Korosko.

Sin Herman jo je spremljal. Na meji se poslovil in odjezdil proti beli Ljubljani. Odtod pa odrine na Beneško, da si v cesarski voj-ski nabere lavorik in pozabi dneve preteklosti.

(Pride še.)

NAJBOLJ SOVRAŽENA ŽENSKA NA JAPONSKEM.

O čudoviti karijeri neke japon-ske žene se poroča v "Daily Mail" v nekem pismu iz Tokija:

— Yone Suzuki, milijonarka iz Kobe, najbolj uspešna trgovka na Japonskem, je sedaj ena izmed najbolj sovražnih oseb v drželi. Ne sovraži se je radi njenih izvan-rednih trgovskih sposobnosti in uspehov, temveč radi obširnih

špekulacij z rižem, katere je vpi-točila pogledi ljubezni in koprne-nja.

Pred petnajstimi leti je bila Yone Suzuki še neupoštevana udo-va, ki je bila trgovski zelo spo-sobna ter sedela dan za dnem po japonskem običaju na preprogi, z majhno mizico pred seboj, na ka-teri je računala svoje izgube in dobičke na modernem računskem stroju. Danes pa ima Suzuki dru-žbo v svojih rokali vsakovrstna podjetja, jeklarne, rafinerije, iz-voz in vvoz riža ter ladjedelnice. Ta nezasišni razvoj trgovskih po-djetij, na kojih čelu je stala ženska, je opazoval narod s pritaženo jezo, kajti narod sam ni bil v no-beni meri deležen vojnih dobič-kov, pač pa je moral nasprotno plačevati vojne stroške v obliki vedno rastočih cen za živila.

Konečno pa je vihar izbruhnil. Velikanske množice možkih in žensk so obkolile palačam slična poslopja Suzuki družbe v Kobe ter jih požgale do tal. Yone Suzuki je še v isti noči zbežala v Šizuka, kjer se nahaja največje tržišče za čajem na Japonskem. Pa tudi v tem mestu so nastali nemiri rad-visokih cen riža in ko so ljudje spoznali, da imajo opraviti z Yone Suzuki, se je razjezjen narod pre-teče obrnil proti nji. Ona je brzo-javila v Tokio, da si postavi rezervi-ti sobo v nekem hotelu, a noben hotel si ni upal vzeti jo pod svojo streho iz strahu, da bi razjarjeni množice v takem slučaju požgale hišo. Zaman je poslala ministru za notranje zadeve veliko svoto denarja kot podporo za uboge kajti slednji niso hoteli ničesar ve-deti o tem ter lepo požigali naprej njena skladišča in trgovska po-slopja. Yone Suzuki ni preostalo ničesar drugega kot izpremeniti svoje ime ter iskati zavetja v ka-ki majhni vasi.

Nikdo ne ve, kje se Yone Suzu-ki skriva sedaj.

Ugotovilo Teodorja Wolffa v "Berliner Tageblatt" da bo Nem-čija zopet vstala in da je ni mogo-če tlačiti, ne bo povzročila nika-kega razburjenja zapadno od Re-ana. Stvari, katere je bilo treba potlačiti za vse bodoče čase, sta avtokracija in militarizem. Ko bo enkrat prišli z Nemčijo do po-polnega sporazuma glede te to-čke, bo lahko Nemčija vstala in sicer tako hitro kot se ji ljubi.

Vojak ki bo prišel domov, čist in trezen iz Francije, kjer uživa vsakdo na zmeren način opojne pijače, bo človek, s katerim bo tre-ba računati na več kot en način. Ne bilo bi čudno, če bi bili prvi predmeti njegove pozornosti one bojazljive kreature, tako demokra-tične kot republikanske, ki so se brezpopojno udale gotovim stran-larskim uplivom. Ali je bilo kot v nekako predplačilo, da se je sile proti-salusne lige uporabljale na tako priprisan način v različnih državah glavnih mestih, da se tem potom uniči izraz mnenja, ki je o-čividno sovražna tej zavratni or-ganizaciji?

"The World".

Mnenje enega najbolj uplivnih newyorških listov je nad vse zna-čilo ter izraža dejansko mnenje vseh Amerikancev, katerim je res-nično svoboda pri sre. Ameriški vojaki, ki so se mudili v Franciji ter spoznali drugačni svet kot je omejeno-puritanski gotovih ameri-ških krogov, ne bodo nikdar do-volili, da bi se igralo z njih svo-bodo.

Hoover in Nemci

Nemška vlada je imenovala dva svoja zastopnika, da se pogajata s Hooverjem zaradi živeža. Hoover jih je zavrnil.

Washington, D. C., 27. decem-bra. — Neko poročilo iz Pariza pravi, da sta baron von Lancken in dr. Rieth, ki sta znana iz nem-ske administracije v Belgiji, br-zojavila iz Berlina načelniku bel-gijskega pomožnega odbora v Rotterdamu W. L. Brown, da ju je nemška vlada imenovala za svoja zastopnika, da se pogajata s Herbertom C. Hooverjem glede zalaganja z živežem in da želita, da bi ju Hoover obvestil, kje in kdaj bi se sešli.

Na to sporočilo je Hoover pos-lal Brownu naslednje sporočilo: — Morete nam popisovati dve in polletno nesramnost nasproti nam in Belgijcem v kateremkoli jeziku želite in povejte oloma-osebno, da naj gresta k vragu z mo-jimi komplimenti. Ako bi že mor-al imeti kak posel z Nemci, ne bi hotel opraviti s tema dvema človekoma.

Vzrok Hooverjeve zavrnitve se najde v postopanju barona von der Lancken, ko je bil nemški ei-vilni in politični guverner v Bru-selju Ameriški poslanik v Belgi-j Brand Whitlock je zamen po-skušal pregovoriti von der Lan-kenena, da bi rešil angleško bolni-ško stročnico Edito Cavell smrti. Na predvečer umoritve je posla-nik Whitlock pisal baronu nasled-nje pismo:

Ljubi baron, preveč sem bolan, da bi mogel osebno predložiti svojo prošnjo; toda apeliram na velikodušnost vašega srea, da u-strežite moji prošnji in rešite smrti to nesrečno žensko. Imajte usmiljenje žno.

Tajnik ameriškega poslanstva H. S. Gibson je nato poiskal baro-na in ga prošil, toda baron je re-

kel, da ne more odvrniti smrtna kazni, katero je potrdil vojaški guverner von Bissing, ki je naj-višja oblast v tej zadevi.

Baron von Lancken tudi ni ho-tel ugoditi prošnji ravnatelja bel-gijskih sol Falderja, ki je želel dobiti truplo Cavellove.

Nemška preiskava glede nem-skih zločinov v Belgiji, glede de-portacije belgijskih delavcev, tat-vine belgijskih strojev in umorov Cavellove ter kapitana Fyatta, je dognala, da pade odgovornost na barona von der Lanckena. Dr. Rieth pa je bil desno roka baro-nova.

Wilson je povabil angleškega kralja.

London, Anglija, 28. decembra. Evening News pravijo danes: — Čuje se, da je predsednik Wil-son povabil kralja Jurija in kra-ljico Marijo, da obiščeta Zdrže-ne države predno poteče njegova predsedniška doba in da bo vabi-lo najbrže sprejeto.

ŠTIRI POSEBNOSTI DNEVA.

Slovita ura s švicarskim kolesjem

Popolnoma posebno plo-šate moderne ure. 14-karatna pozlačena ura z 12 kamni, samo \$12.00.

Posebno privlačna sre-orna ura, kar najbolj potrebna zaradi svo-je priročnosti, ki se navaja vsakih 8 dni, samo \$19.00. Naj-bolj nepogrešljiva ura, na kateri se vi-di ponoči in v temi je Radiant Lumi-nous iz nikla, samo \$8.50. Brezplačno krasna verižica, okrašena za 29 let, z vašim naročilom, ako izrežete ta ogla-s in ga pošljete z naročilom za kateroko-li izmed teh ur in ako pošljete obenem goriznačen znesek. Krasna ženska za-pestna ura, ki se lahko rabi v vsaki ob-čini, samo \$8.00. Ako konverto izmed teh ur po prejemu ni taka, kakor ga-rantiramo, se bo denar takoj nedotač-njen vrnil.

R. F. NOVELTY CO., 116 Nassau St., Dept. L., New York, N. Y.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste iskušajem in popravim po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu neselivno vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vsa-mem kranjeje kakor vse druge harmo-nike. Stare kupim ali sprejemam v sa-meno.

JOHN WENZEL,

1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne ostraje se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddajenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najbolj špektalist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najboljše opremljen lokal, tudi stroj za X-žarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skoli steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in tujih zdravil. Ne bodite bojevi in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obliak vas bo prepri-čal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravim sem ti-sote slučajev ostelozosti, košne bolezni, revmatizma, belodane in jetrne bolezni, srbenje, mosele in vse kronične bolezni.

Smerne cene.

Prof. Dr. H. G. BAER,

614 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

nasproti polka. VAŽNO.—Održi to in prinesi s seboj.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, špektalist v Pitts-burghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s slovitim 606, ki ga je imel profesor Dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in mosele po telesu, v grlu, ako vam izpušča lasje, ves boli v kosteh, pridite in študij vam bom kril. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se pre-ne-se naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščaje vode zdravim po naj-novejši metodi in v kolikor mo-gotce kratkem času. Kadar spo-znate, da nimate več moške moči, se čakajte, temveč pridite in vrnili vam bom moško moč. Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolezine v mehurju, od ča-sar prihajajo bolezine v arbu in križu, pallenje pri mokrenju in ostale bolezine te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otokline, šišaj, mufloje in druge košne bolezni ki nastanejo valed nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sred. in petek od 8. jutraj do 5. po-kočne. V torek, četrtak in soboto od 8. jutraj do 8. svečer. V nede-ljo do 2. popoldne.

Po polti ne deljam. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko Dr. KOLER, 638 PENN AVE PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3489 F. A. BOGADEK ATORNEY AT LAW Vrhovni ODVETNIK NARODNE HRVATSKE ZAJEDNICE 102 Bankers Building, Royal Diamond in Grant St., Cleveland—Court House. PITTSBURGH, PA.

Mož, ki ni bil...

ŠPIJONSKA POVEST IZZA ČASA RUSKE REVOLUCIJE.

SPISAL DAVIN PINSKI.

2

(Nadaljevanje.)

Tedaj pa je tudi opazil poglede onih ki so stali krog njega. — pogledi sovraštva in srda. Očrčali so se od njega kot od nečiste stvari, kot od človeka, katerega se je lotila kuga. Tedaj pa mu je postalo vse jasno. Bil je resnično on. Nahum Jakovlevič Vilbuševič na onem seznamu je bilo on. Vsi so vedeli, da je temu tako ter vrjeli.

Čutil je, kako mu prihajajo solze. Iztegnil je svoji roki kot da hoče pred očmi svojih sodelavcev odvrti velik nespornost. Gotovo morajo videti, da je vse to nesrečno nespornost. On ni bil nikdar špijon, ni nikdar vlekel plačo od monarhije in ni bil nikdar znan kot Naumov ali Kozlov. On ni niti vedel, da označuje ime na seznamu njegova samega.

Vsed tega je pričel jecati, poln groze in s solzami v očeh. — Nespornost... Nemogoče... To nisem jaz... Zagotavljam vam...

Zdelo se mu je, da mora pasti na kolena pred zbranimi tovariši, udariti v glavo ob tla ter prisesti težko prisegi, da je nedolžen. Čutil pa je, da postaja histeričen, da bi se le osmešil. Raditega je pričel stokati, se ugriznil v ustnice, vzela svojo čepico ter odhitel.

Na cesti ni ničesar slišal in ničesar videl. Ozrl se ni niti na levo, niti na desno. Oči je imel uprte v tla ter hitel naprej. Tudi misliti ni mogel. V njegovih laozganih je odmevalo le par besed: — Nemogoče! Kako? Ne more biti! Čutil je, da seje strašna prikazen, o kateri je domneval, da ga je zapustila, spustila nanj nalik črni masi ter ga popolnoma zdrobila. Kot duh je prišla iz drugega sveta, da ga trpinči.

Ko je stopil v svojo sobo, se je ozrl po stenah z bolestnim izrazom. Ali že vedo za njegovo nesrečo? Gotovo vedo, da je nedolžen. Omahnil na svojo posteljo, si pokrili lice z rokama ter pričel ihteti na vso moč.

Ni pa hotel jokati, kajti sramoval se je svojih solza. Ali ni on mož? Ali se ni že dolgo časa boril, da si pridobi jeklen značaj? — Ugriznil se je v ustnico ter se zamislil. Ozrl se je nazaj v preteklost ter naprej v bodočnost. Kaj se je dejanski zgodilo in kak opredek je imel on pri tem?

Zavest nesreče pa ga je pričela težiti vedno bolj in bolj.

Tretje poglavje.

Pozimi leta 1915 je hotela Ohranka, ruska tajna služba, na vsak način izvedeti, kaj se godi v uredništvu revolucionarnega, socialističnega organa "Prosta Misl"; hotela je vedeti, kdo so člani uredniškega štaba, kdo se zbira v uradu in predvsem, kar je bilo najbolj važno, odkod prihaja denar.

Uredništvo samo je bilo zelo skrbno in pazno. Vsled tega je tajna služba sklenila s silo udinjati si enega izmed uslužbencev pri listu. Izbrali so si Vilbuševiča. Ta blede in nervozni deček, ki je bil o proščen vojaške službe radi slabega srea, gotovo ne bo v stanu ugovarjati se špijonskih glavarjev. Mogoče pa so ga izbrali radi tega, ker je bil kot karkotkor spojni člen med uredništvom in tiskarstvom ter imel vse tega priliko poznati vsakega, od glavnega urednika pa do tiskarskega vajenca.

Nekoč, v izvanredno mrzli noči, ko je trdno spal pod odejo v svoji dobro zakurjeni sobi, se je Vilbuševič prebudil vsled glasnege trkanja na vrata. Še predno je mogel izgrgniti si spanca iz oči je bil že obdan od agentov tajne službe, ki so mu rekli, naj se hitro obleče. Nekateri so mu pri tem celo pomagali, dočim so drugi brskali po njegovih listinah na mizi in v omari.

Napol zbuženega in delno oblečenega so zavlekli agenti na cesto ter hiteli z njim v Ohranka urad. Tekom cele hoje ga ni nikdo egovoril in on sam ni bil v stanu priti toliko k zavesti, da bi mogel govoriti. Naglica, s katero so ga prišli, je vzbudila v njem utis, da ga vlečejo naravnost na vislice, dasiravno si ni mogel na noben način pojasniti, kak zločin je bil zakrivil. Nekaj se je godilo z njim in nekaj se veliko hujšega se bo zgodilo, a on ni mogel priti do nikakih konečnih misli prav kot da mu je kdo zadal močan udarec na glavo.

Odprti avtomobil, v katerega so ga vrgli agenti, je hitro prevozil razdaljo med njegovo hišo ter uradom Ohranke. Prehitra je bila vožnja, da bi mogel zbrati svoje misli, a zopet prepočasn za napol oblečenega dečka sredi strupenega mraza ruske zimske noči. Ko so ga privredli v goriki glavni stan, je bila njegova misel leči na tla ter zaspati. Agenti pa so ga postavili pred nekega uradnika z dolgimi rdečimi brki. Ta uradnik je imel ostre in bojede oči in velikalanske roke, kar je značilo, da jih kaj rad uporablja proti svojim jetnikom.

Uradnik je pričel takoj kleti z globokim glasom, se posluževal pri tem najbolj umazanih izrazov ter pričel razbijati s pestjo po mizi.

— Torej smo vas konečno dobili, vi tačinta in toinono! Kaj ste mislili, he? Kaj ste si domisljali? He. Da se ne bo nič zgodilo? Da vas bomo pustili hoditi po vaših sladkih potih? Da boste lahko delali kar se vam bo zdelo in da mi spimo za mizami? Velika zmota... Velika zmota! Mi ne spimo in odslej tudi vi ne boste spali... Pokazali vam bomo, pa še kaj hitro... Imeli smo opravka že z drugimi. Ne vrjate, kaj ne?... Ne odprti željosti. Ali vidite to? In pod nosom Vilbuševiča se je pojavila močna pest.

Vilbuševič je bil kot mrtev. Če bi ga bili v onem trenutku položili nazaj v posteljo, ga bi bilo kaj lahko prepričati, da so bile vse to le sanje. Vse, kar je vedel, je bilo to, da se mora predramiti. Hotel je napeti vse svoje sile, da razume to, kar se godi krog njega. Kljub temu pa je bil brez moči. Slišal je zmerjanje in kletvice uradnika, a jih ni razumel. Kaj ima vse to opravka z njim? Stal je tam s tresočimi nogami in čutil je, da mu bodo kmalu pričeli sklepetati zobje radi mraza in notranjega razburjenja. Ko pa je zapazil pod svojim nosom ono močno pest, se je pričel dejanski tresiti. Tresel se je kot da se ga je lotila malarija in sree mu je utripalo tako burno kot da mu hoče raznesti prsi.

Uradnik je položil svojo roko zopet na mizo ter pričel kričati še veliko bolj naglas kot prej.

— Kako je prišlo do tega, da ste postali korektor pri "Prosti Misl"? Kdo vam je preskrbel to službo? Kake zveze ste imeli s tem potepuhom — urednikom?

To so bila bedasta, priprosta vprašanja, na katera je bilo lahko odgovoriti.

Služba je bila povsem postavno dovoljena ter jo je bil dobil po-

tom oglasa v listu. Kar se tiče uradnika ni imel nobenega posla z njim razven v zadevah, tikajočih se njegovega dela. Kljub temu pa ni Vilbuševič ničesar odgovoril. Sree mu je burno utripalo in v glavi je čutil nekako omotico. Vprašanja so se mu zdeli nadvse prene- netljiva, tako, da je skoro nemogoče odgovoriti nanje. Zdelo se mu je kot da je nevaren kriminalce, katerega so ujeli in zasučili sredi zločinskega dejanja.

Uradnik je zopet udaril s pestjo po mizi ter pričel kričati: — Tako. Torej nočete odgovoriti? Ti? Te bomo že naučili! Tudi če segniete u v ječi, boš odgovarjal!

Naenkrat in še z večjo besnostjo je pričel uradnik lajati: — Kdo je prišel danes na obisk k vašemu potepušemu uradniku? Koga si videl danes v vaših tisknjah? Odgovori!

Medtem je padel Vilbuševič v nezavest.

Ko je prišel zopet k zavesti, sta bila pri pisalni mizi še nadaljna dva človeka in trije pači oči so bulili vanj neizprosno in preteče. Kljub temu pa se je počutil nekoliko boljše. Vedel je tedaj, da ne sanja, da se mu stavlja vprašanja, na katera mora odgovoriti. Vedel je tudi, da so ta vprašanja zelo priprosta in da je priprosto tudi odgovor nanje. Čutil pa se je tako slabega in sree mu je utripalo tako močno, da bi nad vse rad zopet legel na tla ter padel v nezavest.

Tedaj pa je zakričal uradnik nanj: — Vstani!

Vilbuševič se je počasi dvignil in pradtik je nadaljeval:

— Lep junak, ki se onesveti! Lep človek, ki utika svoj nos v zadeve, za katere se ne sme brigati. Sedaj pa boš govoril, dečko moj! Ali poznate Parinova? — Maksima Petroviča Barinova? Gotovo ga morate poznati, kajti stalen gost je v vašem uredništvu. — Ali ga poznate?

— Ne, — je odvrnil Vilbuševič skoro neslišno.

Uradnik je zopet udaril s pestjo po mizi. — Ti ga poznate! Ti veš, da ga poznate. Najprvo je bil muteč, sedaj pa laže. Jaz ti bom pokazal....

(Dalje prihodnjik.)

Kitajski zdravnik

Ako kdo izbere zdravnika, ki ima veliko lakaunjo v zdravljenju težkih bolezni z glasom, da je ozdravil svoje bolnike, tedaj je odločil modro, za podajanje svojega življenja.

Svojo zdravniško prakso izvršujem že 31 let in v vseh teh letih sem izpolnil samo štiri smrtna lista. Iz tega morete razvideti, a kako skrbnostno sem zdravljal svoje bolnike.

V zadnjih letih sem ozdravil nekaj zelo težkih slučajev. Eden je imel nadušno že 12 let in ozdravil sem ga z eno steklenico zdravil. Predno je prišel k meni, da ga zdravim, je bil v vsakem izvešanemu zdravniku v zapadni Pennsylvaniji. Ozdravil sem enega z ohromelo hrbtenico v treh mesecih. Več bolnikov sem v petih mesecih ozdravil krvarenja pljuč. Ako želite, vam morem navesti imena gorilimovanih bolnikov.

Druga bolezen, kakor revmatizem, sciatika, kašelj, aršefica, izpah, krvne bolezni, katere sem ozdravil, so tako mnogobrojne, da jih ni mogoče naštet. Ako pridete k meni, bom poskusil vse, da vas ozdravim, ako je mogoče, če ozdraviti in to v najkrajšem času, po najnižji ceni, kjer drugi zdravniki že ne morejo več pomagati. Prisnite ta oglas, kakor pridete.

URADNE URE:

Ob delavnikih:
od 9. do 6. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih:
Od 9. do 1. popoldne.

Dr. Jin Fuey Moy

308 GRANT ST., BETW. 3rd & 4th AVE., PITTSBURGH, PA.

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bo tolačil na sodniji, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete dokazila, ki je značen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,

JAVNI NOTAR IN TOLMAČ

soha 102 Bakewell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sts., (nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Flak 1831 J.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreeom naznanjam vsem prijateljem in znanecem, da je za pljučnico, previden s sv. zakramenti, za vedno v Gospodu zaspal dne 20. decembra

JOHN BARAGA.

Pokojnik je bil doma iz Vrha pri Ložu na Notranjskem, star 32 let. V Ameriki je bival 13 let. V stari domovini zapuščal mater in eno sestro, v Ameriki pa več prijateljev in znanecv v Clevelandu, O., in po Minnesoti.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so ga tolažili v tako hudih urah; dalje vsem onim, ki so mu položili krasne vence na krsto in se vdeležili pogrebnega spreveda; hvala tudi vsem, ki so se za časa boleznih stregli ob njegovi postelji. Kako je bil ranjki priljubljen, je pričel njegov pogreb; vsakemu so stopile solze v oči, ko smo ga položili k večnemu počitku na katoliškem pokopališču v Clevelandu, O.

Ti pa, nepozabljeni prijatelji, počivaj v miru, večna luč naj ti sveti in lahka naj ti bo ameriška zemlja!

Frank Pucelj,
5914 Prosser Ave., Cleveland, O.
(30-12—2-1)

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

NAZNANILO.

Tem potom naznanja družstvo št. 122 v Imperialu, Pa., spadajoče k SDPZ, v Conemaugh, Pa., vsem sorodnikom in prijateljem, da smo izgubili iz naše sredine dobrega člana

IGNACIJA MEGLIČ.

Pokojnik je bil doma iz Gornje Krke, vas Gabrovčič.

Ravno isti dan je tudi umrla njegova žena

TEREZIJA MEGLIČ, roj. Strah. Pokojna zapuščata v Združenih državah več sorodnikov in tukaj v Imperialu, Pa., pa 4 nedoročile otroke v starosti od 7 do 12 let, kateri zelo žalujejo po svojih dragih. V imenu celega društva jim izrekam sožalje, ker je bil zvest član zgoraj omenjenega društva in je bil zaročen za \$1000.

Nadalje tudi sporočam pokojnikov premoženje, kar so dobili po njegovi smrti od društva ter njegove lastnine, ker so potem vse razpodeli. Skupni dohodki so: od SDPZ. za pogrebne stroške \$200, pohištvo in drugo \$436.40; skupno premoženje je \$636.40. Skupni izdatki so \$426.40. Skupni preostanek \$210.00. Ostanek pride na štiri otroke: vsak dobi enako, da se jim kupi potrebne stvari. Ker so otroci sedaj dediči po svojem očetu, ostane po sklepu društva na vsakega otroka po \$200.00 surtine v glavnem uradu SDPZ. v Conemaugh, Pa.

Anton Tančelj,
tajnik društva št. 122 SDPZ.
Imperial, Pa.

Vojaki še vedno gospodujejo

v Narodnem domu v Mariboru in le malo je upanja, da se v kratkem izprazni, čeprav je večina javnih poslopij v Mariboru že davno izpraznilo vojaštvo. Nemški kazino, to je kraj, kjer so edino pravi patriotje doma, pa stoji pra-

zen že od početka vojne, neoma- deževan od vojaške nastanitve, posvečen plesu nemško-renegatskega naračaja. Slovencem, ki imajo v zasedenem delu Narodnega doma gledališko dvorano in etalnice, ki že štiri leta niso videli svojih slovenskih iger na odru, ki že štiri leta nimajo nobene večje družabne prireditve, pa seveda strogo vojaško oko zabranjuje še zmeraj voh v njih lastnino.

Bukovina za Rumunsko.

Washington, D. C., 27. dec.

Danes je prišlo iz Jassyja v državni departament poročilo, da je besarabski narodni zbor, ki je v marec glasoval za zvezo z Rumunsko pod liberalno avtonomijo, zdaj glasoval za zedinjenje brez kakega pogoja.

Poroča se tudi, da je bil v Černovicah narodni kongres, kjer je bilo soglasno sklenjeno, da se Bukovina pridruži Rumunski. Poročilo pravi, da Rutene niso bili za stonani na kongresu.

Srbske in rumunske čete v Banatu ne bodo prišle v medsebojni stik, kajti med obema armadama so razpostavljeni v razdalji 10 kilometrov francoski vojaki od Temšvara do Veršeca. Pokrajina ima mešano prebivalstvo in vsaka stranka trdi, da je v večini.

Iz Jassy se poroča, da bo rumunskim mirovnim zastopnikom načeloval ministrski predsednik Bratiano; drugi delegati bodo rumunski poslanik v Franciji Antonescu ter poslanik v Angliji Mišeu.

Narodno življenje se je v Bukarešti obnovilo, odkar je prišel slovesno v rumunsko prestolico kralj v spremljevalni kraljice in generala Berthelot.

Išem moja dva prijatelja VALENTINA MACI in JACKA STARHIA. Pred štirinajsto leto smo skupaj bivali v Milwaukee. Wis., in kolikor mi je se-taj znano, se prvi nahaja nekje v Chicagu, Ill. zadnji pa v Milwaukee, Wis. Ker mi pa ni znan sedanjji njun naslov, zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve, da mi blagovoli naznaniti na spodaj določeni naslov, za kar se že vnaprej zahvaljujem, ali ako sama bereta te vrstice, naj se mi pa sama oglašita. — John Stribel, Post Band, Camp Banning, Columbus, Ga. (30-12—2-1)

POTREBUJEM

50 mož za sekati drva za kemikalije. Dober god. Plača \$2.75 od klafire. — E. M. Benson, College, Pa. (28-31—12)

"Bela kuga" razsaja predvsem med delavskimi narodom. Ali je more podedovati otrok po svoj materi? — Odgovori nato najdet v SLOVENSKO - AMERIŠKEM KOLEDARJU za leto 1919.

ZLATA URA NAJDENA

je v mojem uradu. Lastnik, ki dokaže, da je njegova in plača za oglas, jo lahko dobi. — Dr. Jos. V. Grahek, 843 E. Ohio St., North Side, Pittsburgh, Pa. (28-30—12)

Cenik Knjig

katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmak vesna — \$0.25
Domski aradnik mali — \$0.25
Hitri računar (nemško-angl.) — \$0.25
vezan — \$0.25
Poljedelstvo — \$0.25
Sledjenje v pogovori — \$0.25
Slov. angl. in angl. slov. slovar — \$1.50
Veliki slov. ang. tolmak — \$2.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Elipnotizm — \$0.25
Dve fotografiji: "Čarljiva ženina" — \$0.25
in "Trije ženini" — \$0.25
Postrebiti bolnikom — \$0.25
Trina ob in tritoraj — \$0.25
Vojna na Balhazu 13 sven. — \$1.50

RAZGLADNICE

Newyorke, bolnice, velikonočni in novalne komad po ducat — \$0.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Italijanska vojna mapa — \$0.25
Cell svet mali — \$0.10
Cell svet veliki — \$0.25
Evropske vesna — \$0.50
Vojna stanika mapa — \$0.50
Vojni atlas — \$0.25
Vojni atlas nov — \$0.25
Zemljevidi: Ala, Aris, Oala, Cal. itd. po — \$0.25
Zdravstveni držav mali — \$0.10
Zdravstveni držav veliki — \$0.25
Zdravstveni držav stanika mapa, na drugi strani pa cell svet — \$0.50

SLOV. DELAVSKA PODPOR. ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.



Inkorporirana 22. aprila 1909 v državni Penna.

SEDEŽ: JOHNSTOWN, PA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1068 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
Blagajnik: JOSIP ZEJE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. Box 29, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabyan St., City View, NS, Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 886 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. 1, Bonanza, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.
Cenjena društva, oziroma njih uradniki so ljudno prošeti, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštinih, Expressnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potem privatnih čekov. Nakaznice naj se naslavljaajo: Blaž Novak, Title Trust & Guarantee Co. In tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kake pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Rada bi izvedela za naslov svoje- ga brata IGNACIJA KONČIČA. Doma je iz Straže pri Novem mestu na Dolenjskem. Pred par leti se je nahajal nekje v Clevelandu, Ohio. Prosim cenj rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam oglašim svoji sedaj omoženi sestr: Mary Novak, Box 81, Greensboro, Pa. (28-31—12)

Rad bi izvedel, kje se nahaja ADAM SKRLI, doma iz Begunje pri Cirknici. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se mi pa sam oglašim (on že ve za kaj) na moj naslov: Anton Obreza, 607 — 9th Street, Rock Springs, Wyo. (28-31—12)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANTONA VALENČIČA, podomačca Rjavcev iz Juršič. Kdor ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se pa sam oglašim — John Šajn, Box 22, Limestone, N. Y. (28-31—12)

Kje je GEORGE STRUPH? Doma je iz Radole, fara Smarjeta na Dolenjskem. Pred 5. leti se je nahajal v Clevelandu, O., potem je odšel. Zadržje pismo od njega sem prejel pred 5. leti iz De Pue, Ill. Kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam oglašim. — Frank Krne, 1415 E. 39. St., Cleveland, Ohio. (27-30—12)

IŠČE SE

dobre dograje za delati francoske Claret dogre. Trajno delo, plačam najvišjo ceno, imam izvršten les. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (12—12 v d)

IŠČE SE

veče organist in pevovodja za slovensko faro. Ako kateri izmed rojakov želi dobiti omenjeno službo, naj se pismeno obrne za podrobnosti na uredništvo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York.

Dr. LORENZ 644 Penn avenue Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jan sam se zdravim nad 23 let ter imam skunje v vseh boleznih in ter smam slovensko, sate vas morem popolnoma razumeti in spenati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skund 23 let sem pridobil posebno skunjo pr. zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma saneti na mene, moja stroka pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite kmareje.

Jas ozdravim nastupljeno kri, masuloje in lise po telesu, bolni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in ledenah, cianicno, revmatizem, katar, slato kila, navduho itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sreda in petek od 8. ure jutraj do 8. popoldan. V torek, četrtek in sobota od 8. ure jutraj do 8. ure sveder, ob nedeljah pa do 2. ure popoldne. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pomnite tme in naslov: Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Za Božične Praznike

dobite prave slovenske Columbia pločke, prav tako tudi najnovejše glasne Columbia Gramophone pri svojem spodej podpisanim rojaku.

V zalogi ima tudi šest izbranih različnih ameriških Columbia pločk po 85c. vsaka, z krasnim cerkvenim zvonjenjem na sveti večer.

Ako naročite po pošti, priložite 50c. več za pošilino. Cenik zastoji, pišite ponj.

Velika zaloga zlatnine, srebernine, demantov i t. d.

Za obilo naročil se priporoča vaš rojak

IVAN PAJK

44 MAIN ST.,

CONEMAUGH, PA.